

Myen Mungdan A 2014 Ning Masha Hte Nta A Lam Yuptung Jahpan

Tau Hkrau Ndau Ai Yup Tung Jahpan Mahtai Hte Seng Nna,
Nang Chye Da Ra Ai Lam Ni

ဤဘာသာပြန်ဆိုမှုများသည် အလွတ်သဘောပြန်ဆိုမှုများဖြစ်ပါသည်။ သေချာစွာ
စိစစ်အတည်ပြုလိုပါက အောက်ဖော်ပြပါ ဝတ်ဆိုဒ်တွင် လွှင့်တင်ထားသော
မြန်မာ/အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေမှုများနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

<http://www.dop.gov.mm/?p=4618>

သို့ မဟုတ်

<http://countryoffice.unfpa.org/myanmar/2014/12/19/11162/toolkit/>

Ga Hpaw

2014 ning Myen mungdan a tau hkrau ndau ai yup tung jahpan mahtai ni hpe 2014 ning August shata laman shana shabra na rai nga ai. Dai jahpan gaw, 2014ning March hte April shata laman, mungdan ting hta hta la ai,yup tung jahpan magam bungli kaw na pru wa ai jahpan rai nga ai. Hta la lu ai jahpan ni hpe gara hku matut galaw nga ai ngu ai lam hte, gara aten hta yup tung jahpan mahtai madung hpe chye lu na ngu ai hpe, nang chye mayu na re. Mung Shawa N-gun Yu Reng Dap gaw nanhte chye mayu ai ga san ni hpe htai ya na matu, ga san hte mahtai ni mahkawng da ga ai.

1. Anhte gaw 2014 ning March hte April shata laman, yup tung jahpan hta la ai lamang hta shang lawm ga ai. Yup tung jahpan a mahtai ni hpe gara aten hta ndau shabra na chye mayu ga ai.

Yup tung jahpan kaw na lu la ai jahpan ma hkra hpe ninggam 3 garan nna, ndau shabra na re.

(1) Tau hkrau ndau ai masha jahpan hpe 2014 ning August shata hta

(2) Madung tang shawn jahpan hpe 2015 ning May shata hta

(3) Seng ang ai lam yan ni hku nna, guji guyang tang shawn jahpan ni hte, kaga yup tung jahpan hta la lu ai mahtai ni hpe, 2015 ning November shata hpang daw hta ndau shabra mat wa na re. Mung Shawa N-gun Dap gaw jahpan ni ma hkra hpe gumhpawn lajang ngut ai hte rau, ndau shabra na nhtoi hpe tup hkrak shana shabra ya na ga ai. Jahpan ni ma hkra hpe tara shang rai n ndau shabra shi yang, ndau shabra na nhtoi hpe, laban bat loi mi jau nna nau shana na ga ai.

Tau Hkrau Ndau Ai Masha Jahpan

1. Tau hkrau ndau ai masha jahpan - 2014 ning August shata hta
2. Madung tang shawn jahpan - 2015 May shata hta
3. Seng ang ai lam yan ni hku nna, guji guyang tang shawn jahpan ni hte, kaga yup tung jahpan hta la lu ai mahtai ni hpe, 2015 ning November shata hpang daw hta ndau shabra mat wa na re. Mung Shawa N-gun Dap gaw jahpan ni ma hkra hpe gumhpawn lajang ngut ai hte rau, ndau shabra na nhtoi hpe tup hkrak shana shabra ya na ga ai. Jahpan ni ma hkra hpe tara shang rai n ndau shabra shi yang, ndau shabra na nhtoi hpe, laban bat loi mi jau nna, nau shana na ga ai.

1. Tau hkrau ndau masha jahpan ni hpe ndau shabra na matu hpa majaw aten shata mali na ra a ta?

Yup tung jahpan garai n hta la shi yang, Myen mungdan hpe jahpan hta lawk yawng 81744 hpe tau hkrau garan da ga ai. Jahpan hta lawk ngu ai gaw jahpan hta wa langai

lit la hta ra ai lamu ga jarit masat da ai area langai rai nga ai. Jahpan hta ai wa langai gaw, nta dingku langai hkrai a jahpan ni hpe hta la ngut ai hpang, Myen mungdan kata yup tung jahpan masat ai aten hta nga ai, num la jahpan garan nna, jahpan hta lawk jahpan ginchyum hkrang hta masha jahpan ka bang ra ai. Jahpan hta lawk langai hkrai a jahpan ginchyum hpe jahpan hkrang langai hpr a hta ka bang ra ai. Dai jahpan ginchyum hkrang gaw, ga san hkrang hte kaga ka bang ra ai matsing laika pa ni re. Dai hkrang yawng hpe, ga san hkrang ni hte, sa du jahpan hta la lu ai shara ni kaw nna, Ne Pyi Daw kaw nga ai Mung Shawa N-gun Dap de bai shagun jaw ga ai.

Dai hkrang ni hpe jep ngut ai hpang, hkrang langai hkrai a jahpan ginchyum ni hpe, computer lai kata de jahpan bang ga ai. Tang shawn laika ka ai lam, bai nhtang jep yu ai lam, ga gale ai lam hte, dip shapraw ai lam ni rai n galaw yang, computer lai kata de ka bang jahpring ngut sai hti hkum mahkra hpe jaw n jaw bai n htang jep yu ga ai. Jahpan chyarang madang hkrak na matu bai n htang jep yu ai lam daw hte daw galaw ra ai majaw, dai bungli hpe aten grai jaw ra ga ai. Mungdan law law a mahkrum madup hte maren, tau hkrau ndau ai masha jahpan hpe shana shabra na matu shata 3 kaw nna shata 4 du hkra na nga ai.

2.Tau hkrau ndau, masha jahpan hte seng ai lam ni hpe gara lam ni kaw na madung hku lu la a ta?

Tau hkrau ndau, masha jahpan gaw, jahpan hta lawk langai hkrai a jahpan hkrang ni kaw na lu la ai re. Dai hkrang ni hpe, jahpan hta ai ni gaw, lawk de yu nna jahpan hta la ai aten ka jahpring da ai rai nna, jahpan jep ni gaw, dai jahpan ni jaw n jaw jep yu nna shagrin da ga ai re. Dai jahpan shajup hkrang hta, jahpan hta ai wa langai kawn, yup tung jahpan hta la ai aten, yup tung jahpan a yaw shada ai ahkying hta nga ai htinggaw hkrang hte, wuhpawng wuhpawng hkrang hku nga ai masha, Num La yawng ni lawm ai re. Ne Pyi Daw kaw na, Mung Shawa N-gun Dap hta, jahpan hta lawk langai hkrai a jahpan shajup hkrang ni kaw na, jahpan ni hpe computer hta bang nna, jep maram yu ra ga ai.

3.Tau hkrau ndau masha jahpan hta gara jahpan ni hpe ndau shabra na ta?

2014 ning August shata laman ndau shabra na, tau hkrau ndau masha jahpan hta, mungdaw, Gai wang ginra kaba, mare ninghtawn/ginwang, madang du hkra, uphkang ginra hta hkan , nta , num la yawng a jahpan ni lawm na re. Dai jahpan mahkra hta, Yangon, Mandalay hte Ne Pyi Daw, mare daju ni hte, mungdaw gaiwang mare daju ni a, masha jahpan hti htum ni hpe mung madun da na re. Ngam ai masha jahpan hte seng ai lam ni hpe, madung tang madum ai laika hta madun da na rai nna, 2015 ning May shata hta ndau shabra na re. Matut nna, dum nta ni a lam, hpaji lam, kanu ni hte laning mi npu na ma ni si ai madang zawn re ga baw ni hte, ga san hkrang hta rawng ai lam ni mahkra hpe, seng ang ai ginlam hku, shi hte shi guji guyang jep joi lam ni galaw ngut jang, tang shawn laika ni hpe 2015 ning November shata kaw nna ndau shabra mat wa na re.

4- Myen Mungdan A 2014 Ning Masha Hte Nta A Lam Yuptung Jahpan (Kachin)
Tau Hkrau Ndau Ai Yup Tung Jahpan Mahtai Hte Seng Nna, Nang Chye Da Ra Ai Lam Ni

4. Tau hkrau ndau masha jahpan shapraw na matu computer hte hkrang shingna hti ra a ni? Hkrang shingna hti ai lam hpe hpa baw matu galaw ra ga ta?

Tau hkrau ndau masha jahpan a matu, jahpan shiga ni hpe, jahpan hta lawk jahpan ginchyum hkrang ni kaw na lu la lu ai. Dai hkrang mahkra hpe hkrang shingna hti ai lam n galaw ga ai. Hkrang hta lawm ai lam mahkra hpe, operator ni kaw nna, computer lai kata de ka bang da ma ai. Gasan hkrang kaw na, lam ni hpe, hkrang shigna hti ai bungli gaw, madung yup tung jahpan tang shawn laika a matu, rai nna, shata hku na na re. Ga san hkrang wan shi langai daram hpe hkrang shingna hti ra ai majaw 2014 ning November shata du hkra na na rai nga ai. Dai hpang jahpan chyarang ni hpe bai nka lajang shi yang, lu la da sai lakyng ni mahkra hpe shawng hpang jaw ai lam nga n nga jep yu nna, jaw ai lam ni nga jang she shana shabra na ga ai.

5. Tau hkrau ndau masha jahpan ni gaw, madung tang shawn laika hta lawm ai jahpan ni hte bung na kun?

Jahpan lahkawng yan gaw, yawng hte bungpre na n rai nga ai. Tau hkrau ndau masha jahpan hte, yup tung jahpan madung hta lawm ai masha jahpan ni, loi li shai ai lam nga chye ai. Hpa majaw nga yang, tau hkrau ndau masha jahpan ni hta, jahpan hta ai ni, ginra lawk ni hkan sa du jahpan hta la nna, ka jahpring da sai jahpan ginchyum ni gumhpawn yu ai shaloi, ka bang shut ai lam nkau mi nga chye nga ai. Ga san hkrang ni kaw na lam ni hpe, jahpan ginchyum hkrang ni de bai ka bang ai lam hta shut ai hku ka bang hkrup ai lam ni byin chye nga ai.

Yu tung jahpan madung a matu, ga san hkrang ni hta, guji guyang madun da ai, nta hte masha jahpan hte seng ai lam ni hpe, computer lai hta bang nna hti la ai re. Tsun mayu ai gaw,

computer lai hpe jai lang nna, computer hte pawng ai lam re majaw, hti hkum mahkra a gumhpawn mahtai gaw tup hkrak jaw ai lam rai na re.

Dai majaw tau hkrau ndau masha jahpan hte yup tung jahpan madung tang shawn laika lapran hta shai hkat ai lam nga chye ai hpe chye na da na ahkyak ai re.

Yup tung jahpan madung tang shawn laika ngu tsun ai hte maren, dai tang shawn laika hta rawng ai hti hkum gaw, hpang jahtum shagrin da ai hti hkum rai na re. 2015 ning May shata hta ndau shabra ai shaloi, madung tang shawn liaka hta lawm ai jahpan ni chyu sha shagrin da sai jahpan rai na re. Ndai gaw, mungkan ting na yup tung jahpan magam bungli ni a lai masa nan rai nga ai.

6. Tau hkrau ndau masha jahpan ni hpe gara hku ndau shabra na ta?

Tau hkrau ndau masha jahpan tang shawn laika hpe jahpan chyarang hkrang ni hte dip shabra na ga ai. Dai hta sha n-ga, Electromie lai hte Mungkan Wunpawng Masha Jahpan Alu Gumhpaw Hpung hte Mung Shawa N-gun Dap ni a website 2 yan hta mung mara da na re. Tsun mayu ai gaw, kadai rai tim mung (sh) gara wahpung wuhpawng mi rai rai, ra wa yang tang shawn laika hpe, website hta hkaja la mai ai sha n-ga, ka la mai ai.

Tau hkrau ndau shabra tang shawn laika hpe 2014 ning August shata hpang jahtum hta ndau shana mat wa na rai nga ai. Mahtai mahkra hpe mung shawa ni hpang de media amyu myu hpe lang nna rai rai, shawa zuhpawng ni galaw nna rai rai shachyam shabra ya na ga ai. Dai hta kaga, Hkringmang Dap ni yawng, UpHhkang Dap ni yawng hte, mare ninghtawn madang du hkra jahpan jai lang na ni hpang de du lu na matu lajang na re. Lamang shagu hpe gale galau bawnban na lam ni hpe mung, ningam shagu a matu galaw nna, mung shawa ni hpe jahpan mahtai ni a lam chye na hkawn hkrang la shangun na re.

7. Tau hkrau ndau masha jahpan hpe kadai ni jai lang mai a ta?

Jahpan chyarang ni hpe shana ngut ai hte mungdan kata/shinggan hta nga ai, jahpan hpe jai lang ai ni yawng jai lang mai ai. Jai lang ai ni yawng , jahpan tang shawn laika hku nna mung, computer file hku nna mung lu la lu na re. Nanhte hpang maga na galaw ra na lam gaw, tau hkrau ndau masha jahpan tang shawng lika hta madun da sai hte maren, jahpan lu la ai shara madung hpe masat masa galaw ai hte, jai lang ai aten hta dai hpe tang madun na lam sha rai nga ai.

Yup tung jahpan mahtai madung ni

1.Yup tung jahpan mahtai madung ni a matu, gara lam ni kaw na madung lu la a ta?

2015 ning May shata hta n dau shana na, yup tang jahpan mahtai madung ni hpe, jahpan hta ai ni kaw nna, nta httinggaw hte jawm hpawng nga ai wuhpung wuhpawng ni hta, san laman hta la lu ai yup tung jahpan ga san hkrang ni kaw na lu la ai re. Ga san hkrang ni yawng hpe ginra lawk yu hta la ai shara kaw nna, Ne Pyi Daw hta nga ai Mung Shawa N-gun Up Hkang Dap de 2014 ning May shata praw hta bai shagun jaw ma ai.

Dai ga san hkrang ni hpe ya aten hta 'state -of –the-art ' hkrang hti laika jak ni hpe lang nna, hkrang shingna hti ai lam ni hpe galaw nga ga ai.

Hti hkum jahpan ma hkra hpe jahpan chyarang galaw ai shaloi lawan na matu yaw shada let, dai hkrang hti jak hpe jai lang ai rai nna, mahtai ni hpe aten nna ai sha, ndau shapraw lu na rai nga ai.

Hkrang hti bungli hpe, 2014 ning November shata hta, ngut lu na re majaw jahpan jep joi yu ai hte, yup tung jahpan a mahtai madung ni gunhpawn lajang ai lam ni hpe matut galaw mat wa na re.

2. Yup tung jahpan mahtai ni hpe hpa majaw ninggam garan nna ndau shana na ai ta?

Masing masa jahkrat ai ni, bawng ring lam masing ka ai ni, dinghkrai lamang galaw ai ni, sawk sagawn hpaji ning hkring ni hte mung shawa ni hku nna, kam mai ai hte, tup hkrak lang mai ai, aten masa hte htuk ai jahpan ni hpe ra kadawn nga ai. Jahpan nkau mi gaw jep sagawn yu na matu aten grai na na re majaw, mahtai mahkra hpe lu la ai aten na asuya gaw, mung shawa ni hte, kaga jahpan ni hpe jai lang mayu ai ni, jai lang lu na matu ndau shana ya lu na re. Yup tung jahpan hti hkum ma hkra hpe ngut hkra jep lajang na matu aten grai law la ra nga ai. Dai majaw dau hte dau ndau ya ai hku nna, lu la ai jahpan ni hpe asuya, buga ginra ningbaw ni, mung shawa ni hte kaga jahpan hpe jai lang mayu ai ni jai lang lu ai hku nna, bawng ring masing bungli a matu ahkyak ai jahpan ni hpe la ra ai aten hpe yawm shangun lu nga ai.

3. Rung kaw ga san hkrang ni hpe jep yu nga yang jahpan ni hpe galai jashai lu a ni?

krang shingna hti jak kaw na atsawm sha hti matsing la lu na matu, masat kumla ni hpe hkrang shingna mu hti la lu ai lawk kata hta shi shara hte shi rai hkra, shading sharai ya ai lam sha galaw lu nga ai. Alak mi sharin a chyin da sai bungli masha (70) gaw, ga san mai sau lam ma hkra hpe, myi chyaw mada jep yu ma ai. Ga san nkau mi hta, ka masat lam (sh) hti hkum hpe lawk kata hta atsawm sha ka jahpring da ai lam n nga ai majaw, dai ka masat da hpe, jaw hkra htawt sit galaw ya ai baw sha nga ai. Dai zawn gram lajang ai lam ni mahkra hpe, jep sagawn myitsu kaw na, bai jep sagawn chye la mai nga ai.

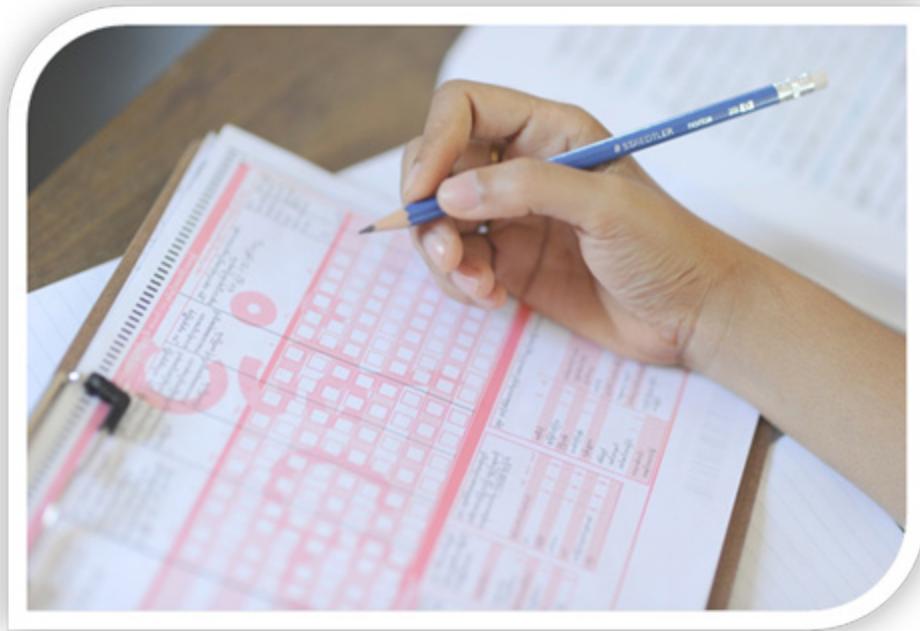
4. Hkrang shingna hti ai bungli ngut ai ten hta jahpan ni hpe galai shai kau mai a ni?

Nmai galai shai ai. Ga san hkrang ni hpe hkrang shingna hti ngut ai hte rau, kaning re galai shai lam mung n mai galaw sai. La ma wa ka bang ai lam n hkrak ai majaw computer gaw laika hkum hpe n mai hti jang computer pat man ntsa hta, dai laika hkum hpe gawan shaleng dan na rai nna, computer operator gawa gara laika hkum rai na re ngu ai hpe shagrin ya na rai nga ai. Ga shadawn computor gaw ta hte ka tawn da ai hti hkum hpe 3 shing n rai 8 re lam, hkrak n chye jang, computer operator gaw, gara hti hkum mai byin ai ngu shagrin ya na re. Operator gaw, hti hkum jaw ai hpe n daw dan lu jang, yu reng ai wa hpang de dai laika hkum hpe sa dat nna, shagrin la lu nga ai. Dai gawan madi madun ai lai hte, computer lai kaw na shi hte shi galaw ya mat wa ai lam rai nga ai.

5. La ma wa hkrang shingna hti jak hten mat ai rai yang gara hku byin wa na ta? Jahpan ni ma hkra hpe ta hte ka bang na kun?

N ka bang ai. Hkrang shingna hti na jak 8 nga nna, kalang ta mu galaw nga ai rai nna, shajan langai mi hpe kyem tawn da ga ai. Byin yak la ai jak hta ra rawng lam nga wa yang, byeng lajang ya lu na matu mungdan kata na kung kyang hkra sharin da sai, hpaji ninghkrin ni hpe aten hpring tawn da ya ga ai. Mungdan kata na kung kyang ai hpaji ninghkrin ni hpe hkrang shingna hti jak hte hkrang shingna hti computer lai hpe dut jaw nga ai mungdan ga daga company ni a engineer ni hku nna, sharin achyin da ya ma ai. Mungdan kata na kungkyang ai hpaji ninghkring ni hku nna, manghkang hpe n chye hparan jang, mungdan ga daga company a engineer hpung kaw nna, jak ni hpe tsan tsan kaw nna jep joi ya let mang hkang mu jang, mungdan kata na hpaji ninghkrin ni hte rau mye ya lu nga ai. Dai majaw hkrang shingna hti jak ni hte seng nna manghkang ni byin wa mai ai masa grai shau nga ai.

Kaga ga san ni

1. Ga san mai sau pa ntsa ball pen/ hpaung tin n lang ai sha, hke tan hpe hpa majaw lang ra a ta?

Yup tung jahpan ga san hkrang ni hpe ka jahpring ai shaloi, myit maju jung ai lam ra nga ai.

Jaw ang ai shara, lawk ni hta n ka jahpring da ai masat masa hpe computer gaw hti yu lu na n rai nga ai. Shing n rai chyishut hti la ai lam byin wa lu nga ai. Jahpan hta ai wa langai mi gaw, ga san hkrang ka jahpring ai shaloi, ka shut chye nga ai. Dai shaloi bai sat kau nna jaw ai hpe ka jahpring ra ai. Dai majaw ga san hkrang ni a ntsa hta bai hpyet nna, bai ka sharai lu ai lam gaw, hkrang shingna hti jak hta hkrak jaw ai hte kam mai ai jahpan hpe hti la lu na re. Jahpan chyarang galaw ai ten hta galaw shajaw ra ai lam ni hpe jep yu lu na matu hte dan leng ai hku mu lu na matu, jep sagawn myitsu hku nna bai jep sagawn ya ga ai.

Ball pen hpe lang nhtuk ai lam madung nkau mi nga ai.

- (1) Ball pan shing n rai roller ball pen ni a magren ai matu ni gaw ga san hkrang mai sau pa hpe hkren jahten kau lu nga ai.
- (2) Ball pen/ mintan kaw na tsi ni gaw, bai hpyet yang n lu ai majaw jahpan hta ai wa lawk de hkan hta nga ai shaloi shut ai hpe bai sharai shajaw ai lam n lu galaw ai.
- (3) Laika tsi hpe lang ra ai, mintan gaw shuk nna tsi bra ai lam, agawk aka re ai lam ni byin lu ai majaw, ga san hkrang ni jaw jaw ka jahpring ai lam ni hpe dingbai dingna jaw lu sha n-ga, kaga mai sau lam ni hpe mung jahten kau lu nga ai.
- (4) Jelly ball pen ni gaw ga san hkrang ni a shingdu maga de du hkra tsi ni bra lu nga ai. Dai hta kaga hkrang shingna hti ai jak ni a jahpan ni hpe hti shut ai lam byin shangun mai ai hte, bai byeng sharai ai lam law law galaw ra wa shangun chye nga ai.

Dai lam ni a majaw, yup tung jahpan hta ai mungdan law malawng hta ga san hkrang ni hpe ka jahpring na matu, hke tan hpe jai lang ai lam rai nga ma ai.

2. Yup tung jahpan a mahtai ni hpe dip shabra ai shaloi laika buk ni hpe mari la ra ai i?

Yup tung jahpan hte seng nna dip shabra ai lam hpe, tang madun laika buk hku nna rai rai, Computer file (website kaw na lu la na) hku nna rai rai jahpu manu n jaw ai sha mai lu la na re. Jahpan ni hpe jai lang ai ni mung, yup tung jahpan hte seng ai lam ni hpe jai lang ai a matu, manu jahpu n jaw ra ai. Yup tung jahpan rung kawn, mung shawa ni lu la asung jashawn lu na matu, dakkasu jawng ni, laika dum ni zawn re wuhpung wuhpawng ni de yu tung jahpan laika buk ni hpe garan jaw ya na re.

3. Jahpan chyarang galaw ai lam bungli masing ninggam ni hte seng nna, mung shawa ni grau grau chye la mayu yang, gara hku chye la lu na ta?

Mung Shawa N-gun Up Hkrang Dap gaw, Mungkan Wunpawng Hpung a Masha Jahpan Alu Gumhpraw Hpung ni hte pawng nna, Ne Pyi Daw kaw nga ai jahpan chyarang lajang ai dap de maram masam hpung ni sa du lu na matu lajang da ya ma ai.

Dai maram masam hkrum lam ni hpe 2014 ning May shata hta hpang nna, mungdan kata hte mungkan danghta shiga media ni, amyu bawsang hpung ni, dat kasa shingwang na myitsu ni hte, bawng ring lam jawm galaw ai ni lawm ma ai. Dai zawn re hkrun lam ni hpe, hkrang shingna hti ai hte jahpan chyarang galaw ai lam, bungli masing ni galaw nga ai aten hta mung matut lajang ya na re. Mungchying sha ni hte kaga myit lawm ai wuhpung wuhpawng ni hpe, Mung Shawa N-gun Dap hte tau hkrau matut mahkai la nna, sa du maram na matu shadut ga ai. Mungkan Wunpawng Hpung a Masha Jahpan Alu Gumhpraw Hpung hte Mung Shawa N-gun Dap ni a website ni hta, yup tung jahpan bungli masing ninggam langai hkrai hpe sang lang da ai video file kadun ni hpe mung mu mada lu na re.

4. Ngai kahtap nna chye na ra ai lam naw nga ai. Kahtap nna jahpan ni hpe gara shara ni hta lu la mai na kun?

Masha Pru/ Shang Dap hte Mung Shawa N-gun Hkring Mang Dap a, Mung Shawa N-gun Dap de matut mahkrai u. Ndai shiga lam ma hkra hpe www.dop.gov.mm (sh) <http://myanmar.UNFPA.org/census> website ni hta mung shang yu lu la mai ai.

La ma wa nang gaw, mare ningtawn ni hta nga ai rai yang, Masha Pru/ Shang hte Mung Masha Masat Magam Dap Rung de sa du san laman ai rai yang, shanhte yup tung jahpan hte seng ai shiga ni hpe hkum tsup hkra jaw ya na ra ai.

Grau hkum tsum ai shi ga ni hpe tam la lu namatu:

www.dop.gov.mm

<http://myanmar.unfpa.org/census>

